

Vágó Istvánné Édesanyja

A képen anyukám látható. [Anyja neve a polgári házasságkötéskor készült anyakönyvi kivonat szerint Bratspiess Etel; az egyházi esküvőre készült meghívó szerint: Anna Bratspiess, Föltehetően a zsidó neve volt Anna. -- A szerk.] Apukám [Silber Salamon] Sátoraljaújhelyről ment leánynézőbe Zurawnóba, ez akkor Lengyelországban volt, Lemberg mellett [A kérdéses időben, 1914 körül Lemberg még az Osztrák--Magyar Monarchiához tartozott (Galícia székhelye volt), csak 1921 és 1939 között volt lengyel város. Ma Lemberg is és Zurawno is Ukrajnában található. -- A szerk.]. A sadhen ismerte anyukám családját. Mondta, hogy menjünk be ide, ha már erre járunk. Amikor meglátta anyukámat, már nem ment tovább. 1914-ben, a háború előtt két héttel volt az esküvőjük [Polgári házasságot csak két évvel később, 1916-ban kötöttek. -- A szerk.], és akkor apukámat behívták katonának. Négy évig volt katona. Addig anyukám felváltva volt Majdánkán, az apósánál

és Sátoraljaújhelyen, a sógoránál. A háború után még 1925-ig Sátoraljaújhelyen laktunk. Anyukám közben szépen megtanult magyarul, de érezni lehetett rajta, hogy nem anyanyelve. Különben jiddisül beszélt. Valamikor még én is jól tudtam, mert apukámmal magyarul beszéltünk, anyukámmal meg jiddisül. Már Debrecenben laktunk, anyukám már beszélt magyarul, de nem értett mindent, és egyszer bejött egy kofa, és kérdezte tőle, hogy ténsasszony, maguké ez a ház? És anyukám nem tudta, mi az, hogy ténsasszony. Később már jól beszélt magyarul, csak olyan furcsán, mint a Brachfeld Szigfrid. De ment mindenhova, intézni a hivatalos dolgokat, bátor nő volt, nem olyan, mint én. Nem tudom, mennyi iskolát végzett ott, Lengyelországban, biztos elvégezte a kötelezőt.